

על המובן מאליו

מאת מנחם בגין

במועצת תנועת החרות מסרתי, בין השאר, הודעה על היחסים בתוך גוש חרות-ליברלים ועל האפשרות של איחוד שתי המפלגות שייסדו, לפני שנה, את גח"ל. ואלה היו, בתמציתם, דברי:

גוש חרות-ליברלים פועל כהלכה. שיתוף הפעולה בסיעה הפרלמנטרית של גח"ל הוא נאה ביותר. הקשיים הטבעיים, בהם אנו נתקלים, אינם עולים בודאי על אלה הקיימים בתוך מפלגה אחת, ביהוד מפלגת השלי-סון. ארבעה חודשים לאחר הבחירות יכולים אנו לראות ביתר בהירות רות באיון מידה חשוב היה להקים את גח"ל, כריכוז הכוחות הציבוריים הגדול ביותר, מאז הקמת המדינה, הניצב נגד משטר מפא"י. אי-חוד מלא בין שתי המפלגות, מהן מורכב הגוש, היא מטרה רצויה, אך אין לדחוק את הקץ. האיחוד צריך לצמוח מן השיתוף הגובר והולך. ידידינו במפלגה הליברלית יודעים, כי בשבילנו, חברי תנועת החרות, תנאי להקמת האיחוד המלא, תנאי בל יעבור, הוא כי המפלגה המאוחדת תאמץ ותחרוט על דגלה את עקרונות שלמות המולדת.

הודעה זו עוררה פירושים ותיאורי ריות שונים, שאין להם יסוד והצדקה. לא אמרתי אלא דבר מובן מאליו. וחובתי היתה לומר אותו, בקשר עם בעיה בינ-מפלגתית חשובה, שהועמדה לאחרונה לדיון צבורי נרחב.

בפתח ההסכם, שהונח ביסודו של גוש חרות-ליברלים, נאמר: 1. תנאי עת החרות והמפלגה הליברלית בישראל החליטו להקים גוש פרלמנטרי משותף כדי לכוון במקום המשרי הקיים משטר לאומי-ליברלי בישראל. 2. תנועת החרות תוסיף לשאת בקרב האומה את עקרון שלימות המולדת, לאמור: זכותו של היהודי על ארץ ישראל, בשלימותה ההיסטורית, זכות נצחית היא שאינה ניתנת לערעור. להלן מופיעים, ביי"ב פרקים, העקרונות וקווי הפעולה המוסכמים על שתי המפלגות, מהן הורכב גח"ל.

כיצד הגענו להסכם זה? תנועתנו, מאז הקמתה, דוגלת בעקרון שלימות הארץ, ואין לה דבר בעולם, שהיה מאלצנו, או מניענו, לוותר עליה. בעלת בריתנו המפלגה הליברלית, לית, לא הכלילה, בין עקרונותיה, עקרון זה. אם שתי מפלגות אלו, אשר המשותף ביניהן בשטחים שונים רב הוא, רוצות בכנות לבוא ברית, מהי הדרך הנאה להשגתה? שאלה זו נפתרה במשא ומתן שהביא להקמת הגוש. תנועת החרות לא ניסתה לכפות על המפלגה הליברלית עקרון, שאין לה; כפי שאי אפשר היה להכריח את תנועת החרות לוותר על העקרון המקודש לה. מיד תוך הבנה הדדית הוחלט, איפוא, כי בגוף ההסכם בין שתי המפלגות ייכתב, שתנועת החרות תוסיף לשאת בקרב האומה את עקרון זכותו הנצחית של עמנו על ארצו. תוך כדי הדיונים ההם הוברר לכולנו, כי אם, באחד הימים, תועלה שאלת האיחוד המלא בין שתי המפלגות, הרי אנחנו